

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

VHODNÉ AKTIVITY PRO DĚTI V MIKROJESLÍCH

 Mgr. Regína Dlouhá, Mgr. Marie Veverová

 Praha 5. 9. 2017

PÉČE, VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ

- Děti raného věku potřebují vyšší poměr péče, se stoupajícím věkem se proměňuje poměr mezi péčí, výchovou a později i vzděláváním.

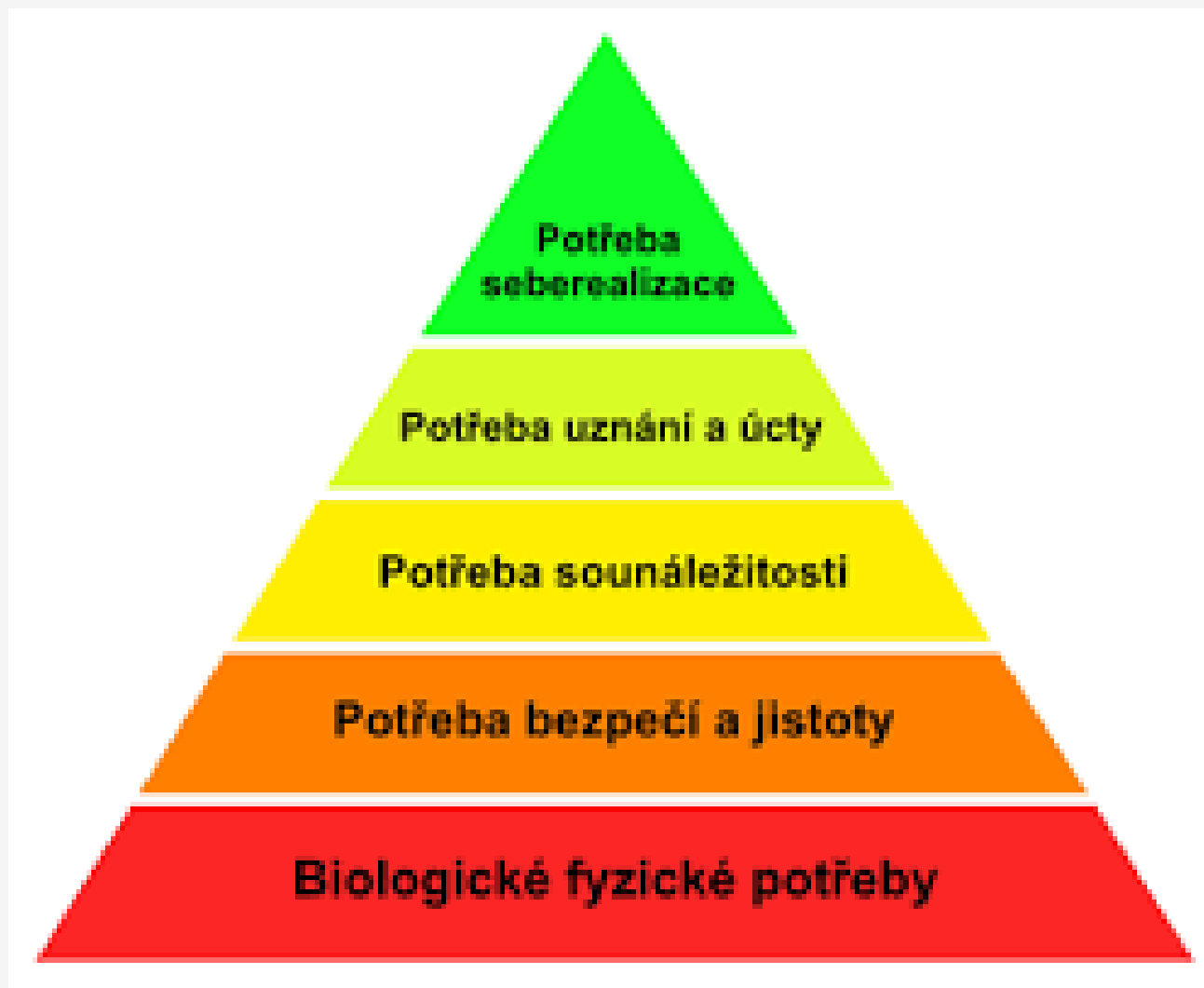
ZÁKLADNÍ PRINCIPY PRÁCE

- Individuálně podporovat u každého dítěte jeho rozvoj, zvědavost, tvořivost a snahu po objevování a aktivitě.
- Nepřetěžovat dítě fyzicky ani psychicky (respektovat jeho potřeby, např. potřebu spánku, odpočinku, relaxace atd.).
- Vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování každého dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti.
- Úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dne, péče i výchovy mezi pečující osobou a rodinou.

ZÁKLADNÍ PRINCIPY PRÁCE

- Rozvíjet dítě ve všech oblastech a vhodně střídat různé činnosti (pohybové, řečové, hudební, výtvarné, pracovní, dramatické, literární, pracovní atd.).
- Vytvářet přívětivé klima (pohoda, klid, radost ze společně prožitého dne) a posilovat vzájemné vztahy mezi dětmi.
- Pomoci dětem, pokud to potřebují, ale především posilovat důvěru dítěte v jeho vlastní schopnosti.
- Nastavení jednoduchých, ale pevných pravidel.

PYRAMIDA POTŘEB

ZÁKLADNÍ METODY PRÁCE

- Učení na základě přirozené nápodoby tzn. spontánní sociální učení (dítě napodobuje chování chůvy, co slyší, co dělá atd.).
- Učení hrou a konkrétními činnostmi.
- Situační učení (chůva využije běžných situací, i těch, které nemá naplánovány).
- Integrované učení – chůva vychází ze zvoleného tématu, které je blízké dětem (téma jaro: pozorování jarních kytíček, chůva vybírá tematicky zaměřené písně o jaře, říkadla o jaře atd.).

KDY A JAK?

- Individuálně – momenty pozornosti
- Skupinově – v rámci rituálů

KDY A JAK?

- Připravené prostředí
- Samostatnost dětí
- Volná hra
- Rituály
- Pozorování dětí
- Připravené aktivity
- Improvizace

HRA

- Nejpřirozenější a nejdůležitější činnost dítěte
- Přináší pocit seberealizace a uspokojení
- Je motivována potřebami dítěte

HRA 0,5 – 2 ROKY

- Nejprve motorická činnost, jejímž prostřednictvím dítě poznává svět
- Manipuluje s předměty, ochutnává ústy, přebírá, vyprazdňuje nebo naplňuje

Hračky:

- Vydávající zvuk a pohybující se při manipulaci
- Bezpečné předměty, které dítě může přebírat a vyprazdňovat – nádobí, krabice na tříděný papír...

HRA 2-3 ROKY

- Manipulační – stavění z kostek, navlékání velkých korálek, voda, písek, kamínky, hlína, modelína, klacíky
- Napodobující – krmení panenky, zatloukání hřebíků
- Symbolická – krabice je auto
- Děti si hrají spíše vedle sebe,
krátce se zapojí do společné hry

Hračky:

kostky, velké korálky, stavebnice s většími díly, kuchyňky a garáže s auty, výtvarný a přírodní materiál, skládačky

HRA 3- 4 ROKY

- Dítě rozvíjí typy her z předchozího období
- Čím je vyspělejší, tím víc zapojuje do hry sociální vztahy
- Oblíbené jsou hry na někoho jiného – princezna, policajt

Hračky:

- puzzle, mozaiky
- vláčko a kuličko dráhy, stavebnice
- figurky lidí a zvířat, převleky
- kuchyňka, nářadí, obchod,

HRUBÁ MOTORIKA

- 7 měsíců samostatně sedí
- kolem 1. roku stojí, chodí s dopomocí
- 2-3 roky dítě má krátký krok, našlapuje na celé chodidlo
- 3 roky zvyšuje se koordinace pohybů při chůzi, střídá nohy po schodech nahoru, přeskočí nízkou překážku

Čím je dítě starší, tím více prostoru pro pohyb potřebuje!

Aktivity:

- odrážedla, chůze se schodů, zahrada s přírodními překážkami, pohybové hry

Literatura:

- 160 her a cvičení pro první tři roky života dítěte - Penny Warner, Portál

JEMNÁ MOTORIKA, GRAFOMOTORIKA

- 2 roky období čmáranic, postupně je dítě pojmenovává
- 3 roky hlavonožec, zvládne špetkový úchop tužky
- 4 roky postava se začíná dělit na hlavu, trup a nohy, přidává detaily

ŠPETKOVÝ ÚCHOP TUŽKY

HTTP://SLIDEPLAYER.CZ/SLIDE/1917219

Elektronická učebnice - I. stupeň

Základní škola Děčín VI, Na Stráni 879/2 – příspěvková organizace

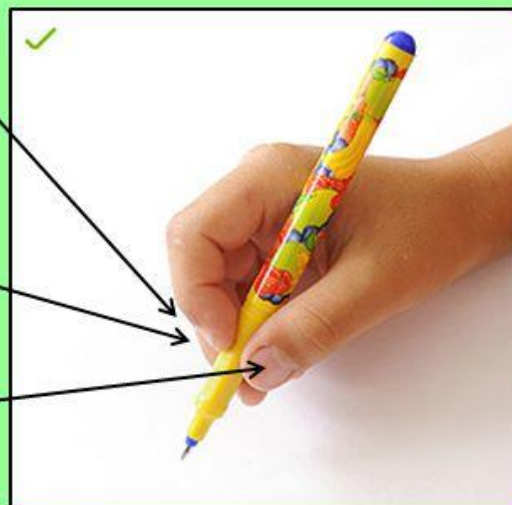
Český jazyk

1.3 Psaní. Správné „špetkovité“ držení tužky a pera.

Ukazováček položen lehce shora,

Prostředníček podpírá.

Palec drží.

Lehké položení můžeme motivovat zobáním kuřátka a ukazováčkem na pero lehce poklepeme.

Špetkovité držení pera dále trénujeme napodobováním solením polévky.

JEMNÁ MOTORIKA, GRAFOMOTORIKA

Pomůcky:

- trojhranné tužky a pastelky, dostatek papíru různých formátů, tabule, papíry na zdi, role papíru...
- Dítěti vedeme **portfolio**, kam zakládáme jeho kresebné pokusy a označíme je datem

Literatura :

- Jiřina Bednářová – Co si tužky povídaly, Na návštěvě u malíře, mezi námi pastelkami, Rozvoj grafomotoriky

JEMNÁ MOTORIKA, GRAFOMOTORIKA

Aktivity:

- uvolňovací krouživé cviky vycházející z ramene na tabuli a velké papíry, houbou, pastelkami, křídami, tužkou – nejprve kreslíme do vzduchu poté na papír
- přestřihování papírových proužků, vystřihování obrázků z časopisů, mačkání
- malování prstovými barvami, otiskování prstů a dlaní, kreslení do písku nebo krupice
- poznávání předmětů a materiálů hmatem-hmatové krabice

JEMNÁ MOTORIKA, GRAFOMOTORIKA

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ

- Nejrychleji se vyvíjí v prvních 18. měsících
- 2 roky dokáže vnímat obrázky v knížkách, tvary nevnímá abstraktně, přiřazuje je k věcem - kruh je pro dítě míč atd.
- 3 roky přiřadí základní barvy, vyhledá známý předmět na obrázku, poskládá obrázek ze dvou částí až 4 částí
- 4 roky postupně začíná více vnímat a uvědomovat si polohu předmětu v prostoru, poskládá obrázek z více částí, pamatuje si 3 předměty nebo obrázku a pozná, který chybí

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ

Pomůcky:

- knížky s jednoduchými obrázky, obrázkové knížky, montessori pomůcky, pexesa, skládanky z pohlednic – jedna jako předloha, puzzle z různého množství částí, skládací obrázky na kostkách začínat se 4 až 6 kostkami

Aktivity:

- třídění předmětů podle barev a tvarů, hledat odlišný prvek, který nepatří do skupiny, vyhledávání objektů na obrázcích, pojmenovávání jednotlivých obrázků, vkládání tvarů do otvorů, povídáme si, co dítě vidělo na obrázku, hledáme částečně schovaný předmět

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

- Sluch je významně ovlivňuje rozvoj řeči a tím i abstraktní myšlení.
- V předškolním věku dochází ke zdokonalování vnímání figury a pozadí.
- To, co je často vnímáno jako neposlušnost, může být nerozlišní zvukové figury a pozadí. Čím více zvuků na pozadí, tím hůře dítě rozlišuje.

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

- od narození dítě rozeznává hlasy a reaguje na zvuky
- 2-3 roky – naslouchá krátkému příběhu, lokalizuje zvuk a ukáže směr, pozná předměty podle zvuku, zopakuje větu ze tří slov
- 4 roky - poznává písně podle melodie, zopakuje tři nesouvisející slova a větu ze čtyř slov, roztleská slovo na slabiky, zvládá rozpočítadla, určí, zda dvě krátké rytmické struktury jsou stejné

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

Pomůcky:

- zvukové pexeso, rytmické nástroje, zvukové hračky a chrastítka

Aktivity:

- naslouchání vyprávěných pohádek a příběhů, ukázat odkud zvuk přišel – hledáme tikající budík, poznávání různých zvuků, naslouchání tichu, poznávání písní podle melodie, zpívání s dítětem, říkadla a rozpočítadla, rytmizování, roztleskávání slabik slov

ŘEČ

- Pro mluvení je důležitá vertikální poloha těla, proto s nástupem chůze začíná také rozvoj řeči.
- Zrakem dítě odezírá pohyby mluvidel a neverbální komunikaci, také první slova jsou spojena se zrakovými vjemy.
- Dítě si slovo spojuje bezprostředně s předmětem.
- Přibližně v 6 měsících se rozvíjí schopnost aktivního záměrného naslouchání.
- Sociální prostředí musí dítěti přinášet dostatek podnětů k rozvoji řeči.

Aktivity:

- vytváříme situace podporující mluvení, opakujeme, pojmenováváme, trénujeme gymnastiku mluvidel a nácvik dýchání

Dítě neopravujeme, jen zopakujeme správně.

● Pomalu a s klidem

- Děkujeme za pozornost

- Mgr. Regína Dlouhá
- Mgr. Marie Veverová
- regina@klubk2.cz
- www.klubk2.cz